

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 14-12-2022

Αρ. Πρωτ. 154986/Φ1

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 344 3265
ΣΙ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργεία
-Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων
-Προστασίας του Πολίτη
-Δικαιοσύνης
-Εσωτερικών
2. Βουλευτή κ.
- Αγγελική Αδαμοπούλου
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 7673/27-9-2022»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει ήδη πάρει σημαντικά μέτρα προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μαθητών όλων των βαθμίδων σχετικά με τη βία, τόσο από πλευράς θεσμικού πλαισίου όσο και από πλευράς παιδαγωγικών δράσεων.

Στο πεδίο των παιδαγωγικών δράσεων, το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού το πραγματεύονται τα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά και Γυμνάσια).

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, μεταξύ των τεσσάρων θεματικών αξόνων του, εμπεριέχει τον άξονα με τίτλο «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη». Τα προγράμματα σε αυτόν τον θεματικό κύκλο έχουν ως επίκεντρο την κοινωνία, τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και επιχειρούν να εισαγάγουν τους μαθητές και τις μαθήτριες σε έννοιες όπως η αξιοπρέπεια, η ισότητα, η ελευθερία, αλλά και η δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη, η πολιτεioτητα, η ταυτότητα, η κουλτούρα, ο πολιτισμός, το δικαίωμα, η υποχρέωση, το κράτος δικαίου κ.ά. Μέσα από τη συμμετοχή σε αυτά τα προγράμματα οι μαθητές και οι μαθήτριες, αποκτούν καλύτερη κατανόηση του εαυτού τους αλλά και του κόσμου μέσα στον οποίο ζουν. Ενδεικτικά, στην υποθεματική «Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα», συμπεριλαμβάνονται τα προγράμματα «Ημερολόγια Εκφοβισμού», «Νικάμε τη βία και τον σχολικό εκφοβισμό», «Σχολική Διαμεσολάβηση: Πρόληψη και Επίλυση Ενδοσχολικής Βίας», «η σχολική διαμεσολάβηση ομηλίκων ως μέθοδος ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων», «ο σχολικός εκφοβισμός χτυπά την πόρτα του σχολείου». Για την υλοποίηση των εργαστηρίων οι

εκπαιδευτικοί έχουν παρακολουθήσει επιμορφωτικό πρόγραμμα που σχεδιάστηκε και υλοποιείται από το ΙΕΠ μέσω ειδικά διαμορφωμένης ψηφιακής πλατφόρμας.

Επίσης, μέσω των νέων Προγραμμάτων Σπουδών (<http://iep.edu.gr/el/nea-ps-pronoli>), λαμβάνεται μέριμνα για την αποδοχή της διαφορετικότητας, την ενίσχυση της ένταξης της διάστασης του φύλου, τον σεβασμό και τη Μη Βία. Ειδικότερα, στο περιεχόμενο μαθημάτων που σχετίζονται με τις έννοιες αυτές (π.χ. στα μαθήματα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, των Θρησκευτικών, της Οικιακής Οικονομίας, των Αρχαίων Ελληνικών, των Αρχών Οικονομικής Επιστήμης και της Βιολογίας), τα νέα προγράμματα σπουδών δίνουν έμφαση σε ζητήματα, όπως η δημοκρατία ως θεμελιώδης έννοια για την ελευθερία και την ισότητα, η ειρηνική επίλυση συγκρούσεων και η ανθεκτικότητα. Στα παραπάνω μαθήματα τα νέα προγράμματα σπουδών πραγματεύονται ζητήματα που σχετίζονται με το να δείχνουν μαθητές και μαθήτριες ευαισθησία στη γνώριμία και επικοινωνία με τους «άλλους», στη διαχείριση του «διαφορετικού», στην ισότητα των ανθρώπων, ζητήματα σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, μέσα στο πλαίσιο της αποτελεσματικότητας και της ισότητας, αλλά και με την καλλιέργεια σχετικών συμπεριφορών.

Σημειώνεται, ακόμη, ότι το Ι.Ε.Π. έχει εκπονήσει οδηγούς όπως είναι ο «Οδηγός Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος (ΕΕΠ) για μαθητές με Προβλήματα Συμπεριφοράς» για την υποστήριξη του έργου των Ψυχολόγων των Ειδικών Διεπιστημονικών Ομάδων των δικτύων ΣΔΕΥ, στα σχολεία ώστε να υποστηρίξουν την οικογένεια και το παιδί.

Επίσης, κάθε χρόνο μελετώνται από το ΙΕΠ και διαχέονται στην εκπαιδευτική κοινότητα μέσω του ΥΠΑΙΘ κατάλληλα σχεδιασμένα εκπαιδευτικά προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων με σκοπό την ενδυνάμωση των νέων αλλά και των σχολικών κοινοτήτων, ώστε το σχολείο να συμβάλει στην ανάπτυξη σχέσεων αμοιβαιότητας και στην καλλιέργεια, στάσεων μηδενικής ανοχής σε συμπεριφορές βίας. Αρκετά από τα προγράμματα αυτά έχουν ενταχθεί και ως υποστηρικτικό υλικό για την υλοποίηση των εργαστηρίων δεξιοτήτων.

Σε συνέχεια του θεσμικού πλαισίου και των πρωτοβουλιών, το ΙΕΠ σε συνεργασία με το ΙΤΥΕ Διόφαντος σχεδιάζει να αναπτύξει ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο ("πρόγραμμα Φιλία"), ώστε να δημιουργήσει ένα πλήρες πακέτο υποστήριξης των μαθητών, εκπαιδευτικών και συνολικά των σχολικών μονάδων που θα περιλαμβάνει τη λειτουργία ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας για την καταγραφή περιστατικών σχολικής βίας, τους τρόπους αντιμετώπισής τους, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ενημέρωση των γονέων, την εύρεση εκπαιδευτικού υλικού, την ανταλλαγή Καλών Πρακτικών και τη διαλειτουργικότητα/δικτύωση με θεσμούς και φορείς.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αρ πρωτ. 13423/ΓΔ4/2021 (Β'491) Υπουργική Απόφαση «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», η Πρόληψη φαινομένων Βίας και Σχολικού εκφοβισμού συμπεριλαμβάνεται στους κεντρικούς άξονες του Εσωτερικού Κανονισμού: «Η ανάπτυξη θετικού σχολικού κλίματος αποτελεί σημαντικό παράγοντα της διαδικασίας πρόληψης ή/και αντιμετώπισης φαινομένων βίας, παρενόχλησης, εξαναγκασμού και σχολικού εκφοβισμού. Χαρακτηριστικά του θετικού και υγιούς σχολικού κλίματος είναι ο αμοιβαίος σεβασμός, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η προώθηση της συνεργασίας με Φορείς, η συνεργασία του Σχολείου με την οικογένεια, κ.ά.». Στο πλαίσιο αυτό το ΙΕΠ συνέταξε ενδεικτικά σχέδια σχολικών κανονισμών και τα έθεσε στη διάθεση των σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων. Στα σχέδια κάθε βαθμίδας, λαμβάνεται μέριμνα για την συμπεριφορά των εμπλεκόμενων στη σχολική κοινότητα με σκοπό την άμβλυνση συμπεριφορών βίας και εκφοβισμού σε κάθε επίπεδο.

Επιπλέον, στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας σχεδιάζονται και υλοποιούνται προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των ζητημάτων που προάγουν τη σωματική και ψυχική υγεία των μαθητριών/μαθητών και των μελών της σχολικής κοινότητας και εντάσσονται στη θεματολογία της σχολικής αγωγής και

προαγωγής της υγείας, όπως η ενδοσχολική βία και ο εκφοβισμός, βάσει σχετικών Αποφάσεων και εγκυκλίων. Επίσης, προωθούνται οι συνεργασίες με κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς για τον σχεδιασμό, την προώθηση, την υποστήριξη και την αξιολόγηση της εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων στο πλαίσιο της αγωγής και προαγωγής της υγείας. Οι σχετικές εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ επικαιροποιούνται κάθε σχολικό έτος.

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 128 του ν. 4957/2022 (Α'141): «1. Με απόφαση της Συγκλήτου συνιστάται σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης με αποστολή την παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης και την πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, και ιδίως των φοιτητών προγραμμάτων πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών. Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης του Α.Ε.Ι. δύναται να λειτουργεί υπό την ευθύνη πανεπιστημιακού εργαστηρίου ή πανεπιστημιακής κλινικής ή Ερευνητικού Ινστιτούτου (Ε.Ι.) του Α.Ε.Ι. που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας ή υπό την ευθύνη της διοίκησης του Α.Ε.Ι. 2. Το Κέντρο εγκαθίσταται στην πόλη όπου εδρεύει το Α.Ε.Ι. και δύναται να ιδρύει παραρτήματα σε πόλεις όπου λειτουργούν ακαδημαϊκές μονάδες του Α.Ε.Ι., καθώς και να παρέχει υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης και συμβουλευτικής με τη χρήση ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών.

3. Το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης στελεχώνεται από ομάδα ψυχιάτρων, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, που προέρχονται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) του Α.Ε.Ι. ή μόνιμο προσωπικό αντίστοιχης ειδικότητας.».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 207 του Ν. 4957/2022 (Α'141), σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα λειτουργεί Μονάδα Ασφάλειας και Προστασίας, η οποία έχει ως αποστολή την εφαρμογή και αξιολόγηση της πολιτικής και των μέτρων για θέματα ασφάλειας και προστασίας εντός των χώρων του Α.Ε.Ι., ενώ με το άρθρο 219 του εν λόγω νόμου προβλέπεται η συγκρότηση της Επιτροπής Ασφάλειας και Προστασίας του Α.Ε.Ι. με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης και έχει ως αποστολή την διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια και προστασία του Α.Ε.Ι., των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και των υποδομών του.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. ΙΕΠ
3. Δ/ση Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
4. Δ/ση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων
5. Δ/ση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία
6. Τ.Κ.Ε. .